

บทที่ 5

สรุป อภิปรายและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์องค์ประกอบสมรรถภาพในการบริหารงานวิชาการ ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิจิตรเขต 1 และเขต 2 สรุปได้ดังนี้

การวิจัยมีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาสมรรถภาพในการบริหารงานวิชาการและวิเคราะห์องค์ประกอบสมรรถภาพในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิจิตร เขต 1 และเขต 2 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิจิตร เขต 1 และเขต 2 ปีการศึกษา 2549 จำนวน 374 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พิจิตร เขต 1 และเขต 2 ปีการศึกษา 2549 จำนวน 190 คน ได้มาโดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามสมรรถภาพในการบริหารงานวิชาการ จำนวน 71 ข้อ

วิธีดำเนินการวิจัย ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้า รวบรวมทฤษฎีความรู้เกี่ยวกับตัวแปรต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับสมรรถภาพในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิจิตรเขต 1 และเขต 2 จากเอกสาร หนังสือและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ได้กรอบความคิดเกี่ยวกับสมรรถภาพในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิจิตร เขต 1 และเขต 2 วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ หาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วทำการวิเคราะห์องค์ประกอบ โดยสกัดองค์ประกอบ ด้วยวิธีองค์ประกอบหลัก (Principal Components Method) และหมุนองค์ประกอบแกนแบบออร์ทोगอนอล (Orthogonal) เพื่อให้ได้องค์ประกอบที่เป็นอิสระด้วยวิธีแวนแมกซ์ (Varimax Orthogonal Rotation)

สรุป

1. ผลการศึกษาสมรรถภาพในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิจิตรเขต 1 และเขต 2 สรุปได้ดังนี้

ด้านการบริหารหลักสูตร 3 ลำดับแรก ได้แก่ มีความรู้ ความสามารถในการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและประเมินสถานภาพของสถานศึกษา เพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมายและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ มีทักษะในการแสวงหาความรู้ ข้อมูลใหม่ๆ มาใช้ในการบริหารหลักสูตร และมีทักษะในการวางแผน กำกับติดตามการใช้หลักสูตร

ด้านการบริหารการเรียนการสอน 3 ลำดับแรก ได้แก่ มีความสามารถในการสรรหาบุคลากรเข้าสอนในรายวิชาที่เหมาะสมกับความรู้ ความสามารถของบุคลากร มีความสามารถในการแสวงหาแหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาและพัฒนาให้เกิดองค์ความรู้แก่ชุมชนและมีทักษะในการสร้าง แรงจูงใจ ให้ครูจัดสอนซ่อมเสริม เพื่อแก้ไขข้อบกพร่องของผู้เรียน

ด้านการบริหารการประเมินผลการเรียน 3 ลำดับแรก ได้แก่ มีความรู้ ความสามารถในการตรวจสอบหลักฐานการศึกษา ตามที่กระทรวง/กรม/หน่วยงานต้นสังกัดกำหนด มีความรู้ความเข้าใจกฎ ระเบียบ หลักเกณฑ์ วิธีการประเมินผลการเรียน ตามหลักสูตร มีความรู้ในเรื่องการประเมินผลตามสภาพจริง และมีทักษะในการควบคุมดูแลให้ครูมีการวัดผลประเมินผลอย่างต่อเนื่อง

ด้านการบริหารการนิเทศภายใน 3 ลำดับแรก ได้แก่ มีความรู้ ความเข้าใจถึงจุดมุ่งหมายของการนิเทศภายใน มีความสามารถในการสำรวจสภาพปัญหา เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อนำไปใช้ในการวางแผนการนิเทศภายในและมีทักษะในการสร้างแรงจูงใจ ให้ครู บุคลากรร่วมมือ ร่วมใจ ร่วมคิด ร่วมทำ เพื่อดำเนินการนิเทศภายใน

ด้านการบริหารการพัฒนาบุคลากรทางวิชาการ 3 ลำดับแรก ได้แก่ มีทักษะในการกระตุ้นให้ครูเข้ารับการอบรม สัมมนา ศึกษาดูงาน เพื่อพัฒนาวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูและบุคลากรทางการศึกษา และมีความสามารถในการติดต่อสื่อสารประสานงานกับหน่วยงานทางการศึกษา เพื่อพัฒนาเทคนิควิธีการสอนให้บุคลากรในสถานศึกษา

ด้านการบริหารการวิจัยและพัฒนา 3 ลำดับแรก ได้แก่ มีความสามารถในการวิเคราะห์ปัญหา หรือวิเคราะห์จุดที่ต้องการพัฒนา มีความสามารถในการแสวงหา สิ่งอำนวยความสะดวก ให้ความช่วยเหลือแก่บุคลากรเพื่อการทำวิจัยและพัฒนา และมีทักษะในการสร้างความตระหนัก เพื่อให้บุคลากรเกิดการตื่นตัวและเห็นความสำคัญของการวิจัย

ด้านการบริหารโครงการทางวิชาการ 3 ลำดับแรก ได้แก่ มีทักษะในการตัดสินใจ และแก้ปัญหาในระหว่างการทำโครงการ มีทักษะในการดำเนินกิจกรรมตามโครงการ ให้บรรลุตามเป้าหมายของโครงการ มีความสามารถในการสร้างแรงจูงใจให้ครูดำเนินโครงการ เพื่อพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนและมีความสามารถในการวางแผนการดำเนินโครงการอย่างเป็นระบบและมีความสามารถในการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อจัดทำโครงการทางวิชาการ

ด้านการบริหารระบบข้อมูลและสารสนเทศทางวิชาการ 3 ลำดับแรก ได้แก่ มีทักษะในการวางแผนการจัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศ มีทักษะในการทำกับ ติดตามให้มีการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลและสารสนเทศให้ทันต่อการนำไปใช้ประโยชน์ มีความสามารถในการประเมินและปรับปรุงระบบข้อมูลและสารสนเทศให้ถูกต้อง ทันสมัยและเป็นประโยชน์ต่อการใช้งาน

ด้านการบริหารการประเมินผลงานทางวิชาการ 3 ลำดับแรก ได้แก่ มีทักษะในการสร้างความตระหนักให้บุคลากรเห็นความสำคัญของการประเมินผลงานทางวิชาการ มีทักษะในการส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูนำผลการประเมินไปใช้ปรับปรุงและวางแผนการปฏิบัติงานและมีความสามารถในการนำผลการประเมินไปใช้พัฒนาองค์กรอย่างเป็นระบบ

2. ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบสมรรถภาพในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิจิตร เขต 1 และเขต 2 พบว่าองค์ประกอบสมรรถภาพในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา อธิบายด้วยองค์ประกอบสำคัญ 11 องค์ประกอบ ซึ่งมีค่าไอเกนและค่าร้อยละของความแปรปรวนเรียงลำดับจากมากไปน้อยดังนี้

1. สมรรถภาพด้านการบริหารข้อมูลและสารสนเทศ องค์ประกอบนี้มีค่าไอเกนเท่ากับ 27.486 และค่าร้อยละของความแปรปรวนเท่ากับ 38.713

2. สมรรถภาพด้านการพัฒนาบุคลากร องค์ประกอบนี้มีค่าไอเกนเท่ากับ 4.389 และค่าร้อยละของความแปรปรวนเท่ากับ 6.182

3. สมรรถภาพด้านการบริหารงานวัดผลและประเมินผลการเรียน องค์ประกอบนี้มีค่าไอเกนเท่ากับ 3.236 และค่าร้อยละของความแปรปรวนเท่ากับ 4.558

4. สมรรถภาพด้านการประเมินผลงานทางวิชาการ องค์ประกอบนี้มีค่าไอเกนเท่ากับ 3.034 และค่าร้อยละของความแปรปรวนเท่ากับ 4.273

5. สมรรถภาพด้านการวิจัยและพัฒนาองค์กร องค์ประกอบนี้มีค่าไอเกนเท่ากับ 2.429 และค่าร้อยละของความแปรปรวนเท่ากับ 3.421

6. สมรรถภาพด้านการนิเทศภายใน องค์ประกอบนี้มีค่าไอเกนเท่ากับ 2.175 และค่าร้อยละของความแปรปรวนเท่ากับ 3.063

7. สมรรถภาพด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา องค์ประกอบนี้มีค่าไอเกนเท่ากับ 2.123 และค่าร้อยละของความแปรปรวนเท่ากับ 2.990

8. สมรรถภาพด้านการบริหารการเรียนการสอน องค์ประกอบนี้มีค่าไอเกนเท่ากับ 1.761 และค่าร้อยละของความแปรปรวนเท่ากับ 2.480

9. สมรรถภาพด้านการบริหารกิจกรรมทางวิชาการ องค์ประกอบนี้มีค่าไอเกนเท่ากับ 1.504 และค่าร้อยละของความแปรปรวนเท่ากับ 2.119

10. สมรรถภาพด้านการพัฒนางานวิชาการ องค์ประกอบนี้มีค่าไอเกนเท่ากับ 1.405 และค่าร้อยละของความแปรปรวนเท่ากับ 1.979

11. สมรรถภาพด้านการบริหารทรัพยากรทางวิชาการ องค์ประกอบนี้มีค่าไอเกนเท่ากับ 1.324 และค่าร้อยละของความแปรปรวนเท่ากับ 1.865

องค์ประกอบทั้ง 11 องค์ประกอบ รวมกันอธิบายความแปรปรวนขององค์ประกอบสมรรถภาพในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิจิตร เขต 1 และ เขต 2 ได้ร้อยละ 71.642

อภิปรายผล

1. จากการศึกษาศมรรถภาพในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิจิตร เขต 1 และเขต 2 พบว่าสมรรถภาพในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษารวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.77$) โดยมีสมรรถภาพด้านการบริหารการพัฒนาบุคลากรทางวิชาการมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านการบริหารการนิเทศภายใน และด้านการบริหารโครงการทางวิชาการ ด้านที่มีระดับสมรรถภาพน้อยที่สุด คือการบริหารการวิจัยและพัฒนา

ข้อค้นพบจากผลการวิจัยครั้งนี้ จะเห็นได้ว่าผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิจิตรเขต 1 และเขต 2 มีสมรรถภาพในการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารการพัฒนาบุคลากรทางวิชาการมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านการบริหารการนิเทศภายใน ด้านการบริหารโครงการทางวิชาการ ด้านการบริหารการประเมินผลการเรียนตามลำดับ สำหรับผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิจิตรเขต 1 และเขต 2 มีสมรรถภาพในการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารการพัฒนาบุคลากรทางวิชาการมากที่สุดนั้น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสมรรถภาพในการบริหารงานวิชาการด้านการบริหารการพัฒนาบุคลากรทางวิชาการนั้นเป็นทักษะพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับผู้บริหาร หวน พันธุพันธ์ (2548 : 44) ได้กล่าวว่า ผู้บริหารมืออาชีพควรมีทักษะด้านภาวะผู้นำ คือ สามารถนำบุคลากรในโรงเรียนได้ในทุกสถานการณ์ มีความสามารถในการควบคุมและประสานงานการปฏิบัติงานของบุคลากรสร้างและสนับสนุนให้เกิดการทำงานร่วมกัน ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี มีความสามารถในการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งที่เกิดขึ้น ในแง่ของการบริหารงานบุคคล กมล ภูประเสริฐ (2547 : 67) การบริหารงานบุคคลนอกจากจะมีการวิเคราะห์งาน คุณสมบัติของผู้ปฏิบัติงานสรรหา คัดเลือก บรรจุ ติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติงานแล้ว ภารกิจหลักของการบริหารงานบุคคล ก็คือการพัฒนาบุคลากรทุกตำแหน่งจำเป็นต้องมีการพัฒนาทั้งในด้านความรู้ ความสามารถ ความคิด ตลอดจนคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ซึ่งหมายถึงค่านิยม ความร่วมมือ การมุ่งพัฒนา ความรับผิดชอบ ฯลฯ และควรพิจารณาในหลักที่ว่า ทำอย่างไรจึงจะทำให้บุคลากรมีคุณสมบัติดีกว่าที่เขาเป็นอยู่ มีคุณสมบัติเหมาะสมกับกาลสมัยและภารกิจที่ต้องปฏิบัติในอนาคต เพื่อยกระดับบุคลากรทางการศึกษาให้มีมาตรฐานสูงขึ้น อันจะช่วยให้มาตรฐานการศึกษา มีระดับสูงขึ้นด้วย โดยเฉพาะในการปฏิบัติงานการศึกษายังมีความจำเป็นที่จะต้องพัฒนาบุคลากรให้มีความสามารถและทักษะใหม่ แนวคิดใหม่ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่ต้องการสำหรับการปฏิบัติงานนั้นด้วย นับตั้งแต่เรื่องการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน การประกันคุณภาพการศึกษา การสร้างสรรค์ร่วมกับชุมชน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

การบริหารข้อมูลสารสนเทศ สามารถนำข้อมูลมาใช้ในการวิเคราะห์เพื่อกำหนดยุทธศาสตร์ในการวางแผนได้ต่อไป องค์ประกอบสมรรถภาพในการบริหารงานวิชาการที่มีความสำคัญเป็นอันดับ 2 ได้แก่ การพัฒนาบุคลากร มีค่าร้อยละความแปรปรวนเท่ากับ 6.182 และประกอบด้วยตัวแปรสำคัญ 8 ตัวแปร ได้แก่ 1) มีทักษะในการให้คำแนะนำช่วยเหลือเพื่อพัฒนาบุคลากรในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ 2) มีความสามารถในการติดต่อสื่อสาร ประสานงานกับหน่วยงานทางการศึกษาเพื่อพัฒนาเทคนิควิธีการสอนให้บุคลากรในสถานศึกษา 3) มีความสามารถในการประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารด้วยวิธีการต่างๆ แก่บุคลากรในสถานศึกษา 4) มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูและบุคลากรทางการศึกษา 5) มีทักษะในการสร้างแรงจูงใจให้บุคลากรสร้างผลงานเพื่อพัฒนาวิชาชีพของตนเองให้ก้าวหน้าอยู่เสมอ 6) มีทักษะในการกระตุ้นให้ครูเข้ารับการอบรม สัมมนา ศึกษาดูงานเพื่อพัฒนาวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง 7) มีความสามารถในการวิเคราะห์ความถนัดและความสามารถของบุคลากรแต่ละคนในสถานศึกษา และ 8) มีความสามารถในการวางแผนพัฒนาบุคลากรในสถานศึกษา ให้ได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2543 : 141) กล่าวว่า การบริหารงานในสถานศึกษาจะดำเนินไปได้ด้วยดี ต้องอาศัยบุคลากรในสถานศึกษา โดยเฉพาะครู อาจารย์ซึ่งทำหน้าที่จัดการเรียนการสอน จึงเป็นบุคลากรที่สำคัญยิ่งในด้านการบริหารวิชาการ และคุณภาพของการจัดการศึกษาขึ้นอยู่กับความรู้ ความสามารถของบุคลากร ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาจึงควรให้ความสำคัญในการพัฒนาบุคลากร องค์ประกอบสมรรถภาพในการบริหารงานวิชาการที่มีความสำคัญเป็นอันดับ 3 ได้แก่ การบริหารการวัดผลและประเมินผลการเรียน มีค่าร้อยละความแปรปรวนเท่ากับ 4.558 และประกอบด้วยตัวแปรสำคัญ 6 ตัวแปร ได้แก่ 1) มีความรู้ในเรื่องการประเมินผลตามสภาพจริง 2) มีทักษะในการส่งเสริมให้ครูสามารถแสวงหาความรู้ เพื่อการวัดผลประเมินผลผู้เรียน 3) มีทักษะในการควบคุม ดูแล ให้ครูมีการวัดผลประเมินผลอย่างต่อเนื่อง 4) มีความรู้ ความเข้าใจกฎ ระเบียบ หลักเกณฑ์ วิธีการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตร 5) มีความสามารถในการวิเคราะห์ผลการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครู และ 6) มีความรู้ ความสามารถในการตรวจสอบหลักฐานการศึกษา ตามที่กระทรวง/กรม/หน่วยงานต้นสังกัดกำหนด อนันต์ ศรีโสภา (อ้างถึงใน วรเชษฐ์ จันทร์ภิรมย์, 2546 : 20) กล่าวว่า การวัดผลและประเมินผลการศึกษา เป็นเครื่องมือหนึ่งที่จะช่วยพัฒนาคุณภาพการศึกษาในระดับต่างๆ เพราะผลที่ได้จากการวัดผลและประเมินผล จะเป็นข้อมูลพื้นฐานในการตัดสินใจของครู เพื่อใช้ปรับปรุง วิธีการ ปรับปรุงหลักสูตร แบบเรียน การใช้สื่อการเรียนการสอนตลอดจนการจัดระบบบริหารทั่วไปของโรงเรียนโรงเรียนที่ต้องการปรับปรุงการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ ผู้บริหารจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับการวัดและประเมินผลการศึกษา

อย่างไรก็ตามองค์ประกอบทั้ง 11 องค์ประกอบ ที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ ถือว่าเป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญทุกองค์ประกอบ เพราะทุกองค์ประกอบมีส่วนสนับสนุนซึ่งกันและกันที่จะช่วยพัฒนาสมรรถภาพในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิเคราะห์องค์ประกอบสมรรถภาพในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิจิตรเขต 1 และเขต 2 ได้องค์ประกอบที่สำคัญ 11 องค์ประกอบ สามารถอธิบายความแปรปรวนของสมรรถภาพในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาได้ร้อยละ 71.642 ดังนี้ ด้านการบริหารข้อมูลและสารสนเทศ ด้านการพัฒนาบุคลากร ด้านการบริหารงานวัดผลและประเมินผลการเรียน ด้านการประเมินผลงานทางวิชาการ ด้านการวิจัยและพัฒนาองค์กร ด้านการนิเทศภายใน ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการบริหารการเรียนการสอน ด้านการบริหารกิจกรรมทางวิชาการ ด้านการพัฒนางานวิชาการ และด้านการบริหารทรัพยากรทางวิชาการตามลำดับ อาจกล่าวได้ว่าหากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจะพัฒนาผู้บริหารให้มีสมรรถภาพในการบริหารงานวิชาการ ควรจะมีการพัฒนา ดังนี้

1. พัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาให้มีสมรรถภาพในการบริหารงานวิชาการ โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาสมรรถภาพด้านการบริหารข้อมูลและสารสนเทศ
2. ผู้บริหารการศึกษา ศึกษาวิเคราะห์ ซึ่งสถาบันการศึกษาต่างๆ หรือสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สามารถนำผลการวิจัยสมรรถภาพในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาผู้บริหารได้ ดังนี้
 - 2.1 ผู้บริหารโรงเรียนสามารถใช้ผลการวิจัยในการปรับปรุง และพัฒนาสมรรถภาพในการบริหารงานวิชาการของตนเอง ให้สามารถบริหารและจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ
 - 2.2 ใช้เป็นแนวทางในการเสนอแนะ พัฒนา ปรับปรุง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาให้เกิดทักษะ ความรู้ ความสามารถในการบริหารงานวิชาการ

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. จากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์องค์ประกอบสมรรถภาพในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิจิตรเขต 1 และเขต 2 เพื่อให้ผลการศึกษานี้เป็นที่น่าเชื่อถือยิ่งขึ้นในการวิจัยครั้งต่อไป ควรจะทำการวิจัยวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันสมรรถภาพในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา

2. ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์องค์ประกอบสมรรถภาพในการบริหารงานวิชาการ โดยใช้วิธีวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ เพื่อคัดเลือกตัวแปรที่สามารถอธิบายองค์ประกอบสมรรถภาพในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาได้อย่างเหมาะสมอย่างไรก็ตามในการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจนั้น ยังมีข้อจำกัดในด้านความคลาดเคลื่อนในการวัด ดังนั้นเพื่อให้ผลการศึกษาครั้งนี้เป็นที่น่าเชื่อถือยิ่งขึ้น ในการวิจัยครั้งต่อไปควรจะทำการวิจัยวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันองค์ประกอบสมรรถภาพในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร โดยใช้องค์ประกอบสมรรถภาพในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ค้นพบจากการวิจัยนี้เป็นเกณฑ์

3. จากการวิจัยครั้งนี้ พบว่าองค์ประกอบสมรรถภาพด้านการบริหารระบบข้อมูลและสารสนเทศทางวิชาการ มีความสำคัญเป็นอันดับแรกของการวิเคราะห์องค์ประกอบสมรรถภาพในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ดังนั้นควรจะทำการวิจัยในด้านการพัฒนาโปรแกรมการฝึกอบรมเพื่อเพิ่มสมรรถภาพด้านการบริหารระบบข้อมูลและสารสนเทศทางวิชาการ เพื่อเป็นการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาให้มีสมรรถภาพต่อไป.